

ANGLIA

TWORZYĆ W ZIELENI

TEKST: BEATA MAJCHROWSKA, ŁUKASZ SKOP ZDJĘCIA: GAP PHOTOS/ RACHEL WARNE/ OWNER: EVE CHASE/ PROJEKT: ANGUST TOMP

SON

*Ogród Emily to bajkowe przedłużenie jadalni.
Na poły dziki, na poły ujarzmiony korytarz,
który wiedzie do jej pisarskiego studia.*

POD MŁODYMI GRABAMI ŚCIELE SIĘ PRZYTLIA
WONNA. NOWOCZESNY DESIGNERSKI STOŁEK
OGRODOWY THE CUTTER STOOL FIRMY
SKAGERAK KUPIONO W SKLEPIE SKANDIUM.COM

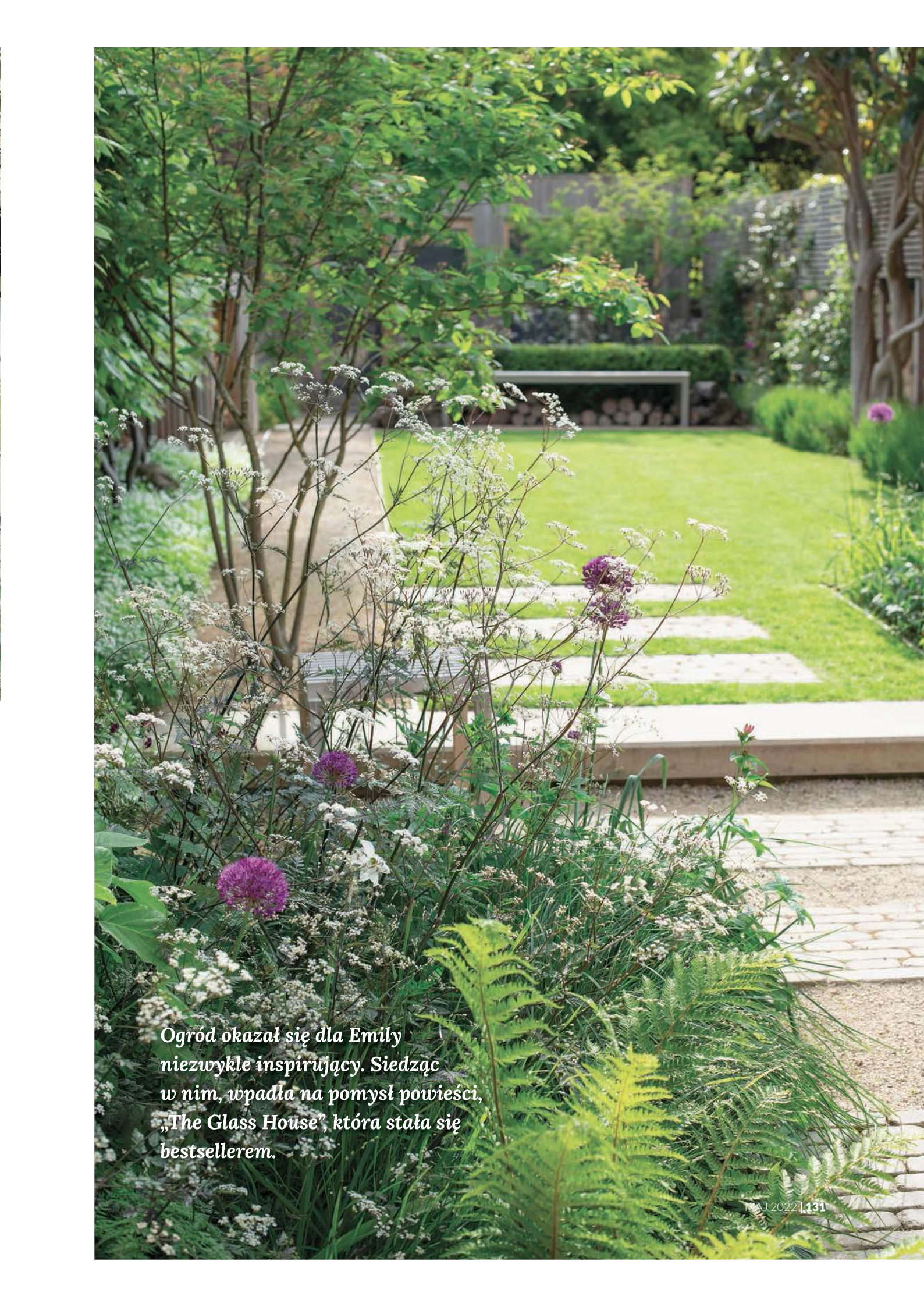
Siedem lat temu Emily postanowiła wynieść się z Londynu. Chciała spędzać więcej czasu na powietrzu, bo jej kontakt z naturą ograniczał się do spacerów po miejskich parkach. To było trochę za mało. Wreszcie trafili z mężem na stary, wiktoriański dom z tarasem i niedużym ogrodem w Oksfordzie. Ten skrawek zieleni o wymiarach 5 na 20 metrów wymagał prawdziwej rewolucji, bo pierwsze wrażenie robił dość przygnębiające – przy patio mieścił się prawdziwy schron przeciwbombowy z czasów drugiej wojny światowej, ustrojony gruzem i kępami pokrzyw. Jednak Emily oczami wyobraźni zobaczyła na końcu działki wymarzone miejsce do pracy – świetliste drewniane studio. Potrzebowała tylko profesjonalisty, który to marzenie ziści. Pomógł łut szczęścia – zwiedzając słynne targi roślin Chelsea Flower Show, poznała Angusa Thompsona, projektanta ogrodów z Oksfordu, zdobywcę złotego medalu tej imprezy. Zachwycona jego realizacjami, zleciła mu projekt. – Kiedy ujrzałem ogród Emily po raz pierwszy, wyglądał jak po bombardowaniu – śmieje się Angus. – Nie miałem łatwego zadania, bo trzeba było na małej przestrzeni wszystko zmieścić: rodzinny ogród, miejsce do gry w tenisa stołowego, ścieżkę do pracowni oraz miejsce odpoczynku wśród pięknych, romantycznych nasadzeń. Dodatkowa trudność polegała na tym,

że wszystkie prace, w tym ziemne i kamieniarskie, wymagały transportowania materiałów przez cały dom, bo wypełnia on całkowicie szerokość działki.

Architekt rozszerzył część kuchennej-jadalni domu, łącząc ją wprost z tarasem za pomocą składanych harmonijkowo drzwi. To bardzo zbliżyło dom z ogrodem, który teraz stał się niejako dodatkowym zielonym pokojem. Musiał być elegancki, a zarazem praktyczny – żeby wskutek ciągłego kursowania między domem a studiem nie zabłócić tych pomieszczeń.

Emily chciała połączyć elementy naturalistyczne, dziko wyglądające z typowo angielskimi formami żywopłotów i czystą, nowoczesną strukturą. W ogrodzie powstał duży klomb, na murywanym ogrodzeniu – drewniane konstrukcje, po których zaczynają się pięć róż (potrzebują jeszcze kilku lat, żeby je całkowicie pokryć). Pod murkiem, spod obfitego dywanu przytulii wonnej wyrastają młode buki. Każda z pór roku ma swoje „wschodzące” gwiazdy na rabatach. Wiosną są to ciemne tulipany, fioletowe główki kamasji i czosnku ozdobnego, białe baldachy trybuli leśnej oraz trawy ‘Melica Alba’. Latem zakwitają róże odmian ‘Desdemona’ i ‘Generous Gardener’, a do tego aminek wielki i kozłek lekarski. W lipcu królują też hortensje – pięć krzaczków razem z trawami ‘Stipa gigantea’ i ‘Deschampia’ trzymają ogród w ryzach. •

Ogród okazał się dla Emily niezwykle inspirujący. Siedząc w nim, wpadła na pomysł powieści, „The Glass House”, która stała się bestsellerem.

OGRÓD ZYSKAŁ
NA PRYWATNOŚCI DZIĘKI
PODWYŻSZENIU NISKICH
MURÓW OGRÓDZENIA
- DODANO DO NICH
DREWNIANE PANELE,
PO KTÓRYCH PNĄ SIĘ
ROŚLINY.

Co rośnie w tym ogrodzie

1. CZOSNEK OKAZAŁY 'PURPLE SENSATION'

Rozpoczyna kwitnienie na przełomie maja i czerwca, jako jeden z ostatnich wiosennych kwiatów cebulowych – na wietrze kołyszą się jego ciężkie i dorodne kule. Dodają ogrodowi uroku i wyglądają wspaniale, kiedy oświetla je czyste światło przebijające się przez świeże, delikatne jeszcze liście drzew. Będą najpiękniejszą biżuterią ogrodu przez mniej więcej dwa tygodnie, a później stopniowo zaschną i zbrązowieją, utrzymując dekoracyjną wartość przez kolejny miesiąc. Całe szczęście, że purpurowe kule skupiają teraz na sobie uwagę, bo przy samej ziemi jest trochę mniej ciekawie – liście czosnków zasychają już wtedy, gdy kwiaty dopiero zaczynają się rozwijać. Można zasłonić ten widok, łącząc czosnki z delikatnymi bylinami, jednak nie należy zakrywać czosnkowych liści całkowicie. W przeciwnym razie nie nakarmią cebul i nie zakwitną ponownie za rok. Wielkie cebule czosnków należy posadzić głęboko, 10–15 cm pod ziemią, aby dobrze zakotwiczyć roślinę w podłożu (wtedy wysokie kwiatostany nie będą się pochylać). Sadzić można od września do października, kiedy rośliny znajdują się w fazie odpoczynku.

2. ŚWIDOŚLIWA LAMARCKA

Zielonkawe owoce, podobne do owoców róży, najpierw przebarwią się na różowo, później na purpurowo, a na końcu staną się granatowe i będzie je można zjeść. Liście tego krzewu jesienią wybarwią się na złocisty pomarańcz. To wspaniała roślina do małych ogrodów, o każdej porze roku wygląda imponująco. Wiosną kwitnie na biało. Doskonale prezentuje się w towarzystwie śnieguliczek.

3. NARECZNICA CZERWONAZAWIJKOWA

Część liści narecznicy pozostaje zielona nawet zimą, szczególnie kiedy zimuje pod kołderką opadłych liści. Świeżo rozwinięte liście tej paproci mają miedziane, bardzo intensywne zabarwienie, które z wiekiem traci i stają się zielone. Jest dobrym wypełniaczem w najbardziej

zacięzionych miejscach, szczególnie pod drzewami i krzewami. Dobrze łączy się z białymi baldaszkami trybuli leśnej.

4. DZIEWANNA FIOLETOWA 'VIOLETTA'

Wydaje strzeliste kwiatostany obsypane purpurowymi, bardzo delikatnymi kwiatami. Jest dobrym zamiennikiem dla bardziej wymagających ostróżek, które uwielbiają pożerać ślimaki. Łatwo sama się rozsiewa. W pierwszym roku po wykiełkowaniu tworzy przyziemną rozetę liści, a zakwita na drugi rok, na początku czerwca. Lepiej zostawić ją tam, gdzie sama wyrośnie – nie lubi przesadzania.

5. GRAB POSPOLITY

Można z niego tworzyć wspaniałe żywopłoty z łukami, przejściami i tunelami. Liście o fakturze harmonijki układają się dachówkowato, tworząc ścianę zieleni. Jest podatny na przycinanie i kształtowanie. Często zostawia zaschnięte i zbrązowiałe liście na całą zimę na gałązkach – stracają je wiosną rozwijające się pąki. W gęstych grabowych żywopłotach gnieźdzą się liczne ptaki śpiewające.

6. OSTROŻEŃ ŁĄKOWY 'ATROPURPUREUM'

To ulubieniec wszystkich trzmieli i motyli, które łatwo mogą wylądować na purpurowych czuprynach. Liście i łodygi są mniej przyjazne (ale tylko dla ogrodników), bo najeżone kolcami. Ostrożeń rosnące dziko na łąkach mają kwiaty zimnofioletowe, a ta ogrodowa odmiana zakwita ciepłą purpurą. Zaskakująco dobrze wygląda w towarzystwie róż i piwonii, którym tak daleko do dzikiej łąki.

7. PRYTULIA WONNA

Dobrze czuje się w cieniu, gdzie tworzy gęste poduszki pełne gwiazdkowatych liści i drobnych, białych kwiatów. Wysuszone ziele przytulii ma wspaniały zapach świeżego siana dzięki wysokiej zawartości związków kumarynowych. Ma nie tylko wartość dekoracyjną – można jej używać jako dzikiej przyprawy.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.